

Afpudsning af hvidkløver

FrøavlsINFO nr. 4, 2023

- **Afpudsning med efterfølgende fjernelse af materiale giver færre skadedyr**
- **For sen afpudsning koster udbytte**
- **Generelt afpudsning ikke efter den 5. juni**

De første blomsterhoveder begynder så småt at vise sig i hvidkløverafrøderne. 15–20°C og god vandforsyning er optimale forhold for hvidkløverens vegetative vækst. Vandet fra oven lader stadig vente på sig, men på de gode jorde er der stadig tilstrækkelig vand til rådighed og disse hvidkløverafrøder gror kraftigt til. Så det er nu, der skal tages stilling til, om hvidkløveren skal afpudses.

I vores spørgeundersøgelse blandt hvidkløveravlere høst 2021, var afpudsning og fjernelse af det afpudsede materiale med til at øge udbyttet, både i de konventionelle men også meget tydeligt i de økologiske afrøder.

I tætte afrøder med god vandforsyning vil en afpudsning af bladene give mere lys til vækstpunkterne på de overjordiske udløbere og stimulere dannelsen af blomsterhoveder. En afpudsning betyder også, at blomstringen bliver mere koncentreret.

Bladvæksten er mere begrænset i de småbladede sorter som Rivendel, så her skal man være mere tilbageholdende med afpudsning.

Afpudsning skal ske, når de første blomsterknopper er synlige

I marker med kraftig bladmasse og god vandforsyning er afpudsning aktuell nu. Tilstræb en afpudsningshøjde på 10-12 cm. Kraftige marker eller delområder i marken kan eventuelt afpudses to gange om nødvendigt. Afpudsningshøjden er vigtig at overholde, hvis vi får en efterfølgende periode med mindre nedbørsmængde.

Mængden af afpudset materiale må ikke være større, end det hurtigt kan omsættes. Afpudset materiale efter en slagleklipper omsættes hurtigere.

Alternativt og bedre kan det afpudsede materiale fjernes fra marken. Afpudsning skal ske med udsigt til tørt vejr.

Skadedyrsbekæmpelse lige efter afpudsning

Et godt tidspunkt at bekæmpe skadedyr i hvidkløver er lige efter afpudsning, hvor man bedst kommer til bunds i afrøden med kontaktmidler som Lamdex. Tjek at der er skadedyr i afrøden ved "spandmetoden". 5 træk med spanden i gennem afrøden giver desværre allerede fangst i nogle marker.

Finder man i spanden

- 3 eller flere kløverhovedgnavere
- 5 eller flere hvidkløversnudebiller

så skal der behandles, men der er stor forskel, så sprøjt kun når I fanger voksne biller!

Afgræsning med får

I en del marker løser man afpudsningen med får. Ud over hvidkløveren tager de også fat på ukrudtsplanter, eksempelvis kamille og spildraps, som for de flestes vedkommende bliver gnavet helt i bund. Fårene skal tages fra marken inden de laver skade på større forekomst af blomsterknopper. I år vil det være omkring 1. juni, lidt afhængig af "bestanden af får". Jo tættere afrøden er afgræsset, jo før tages fårene fra.

Godt for engrapgræsset

Afpudsning er en fordel for især plænetyper af engrapgræs, der er udlagt i hvidkløver, da det forbedrer engrapgræssets konkurrenceevne. Afpudsning af pletter med græsukrudt som f.eks. alm. rapgræs og blød- og gold hejre, vil reducere frøspredning til engrapgræsafgrøden næste år.

Weed-wiper i kløver

Er hvidkløvermarken befængt med meget 2-kimbladet ukrudt, kan en afpudsning afhjælpe nogle ukrudtsproblemer. En anden mulighed er at bekæmpe ukrudtet med weed-wiper, men det kræver så, at man undlader afpudsning. Der kan godt anvendes weed-wiper, selv om der er udlagt engrapgræs, og de frøbærende stængler er oppe over hvidkløveren. Når blot engrapgræsset er godt etableret, er det kun få planter, der skades, selvom toppen rammes af weed-wiperen.

Bestøvning

Der skal som minimum udsættes to velfungerende bistader pr. ha. Bierne er blevet "dyre", så sørg for det er store og stærke bifamilier, der betales for. På køligere lokaliteter, ved større marker og hvor der ikke er en stor forekomst af vilde bestøvere, skal der flere stader til. Ved større arealer skal staderne placeres flere steder i marken.

Vent med at sætte bierne ud i marken, til der er godt med blomster i kløveren. Det sikrer, at bierne vænner sig til at blive i marken, og afrøden bliver ensartet bestøvet og dermed ensartet moden.

Bestil allerede nu bier til næste års hvidkløver frømark. Det er i de kommende uger, at biavlerne skal forberede næste års bifamilier.

Husk at notere dato for hovedbestøvning.

Venlig hilsen
Avlsafdelingen
DLF